

DOPISY

DOPISY LAICKÉHO SDRUŽENÍ SV. DOMINIKA

Jsem plný myšlenek, co bych vám chtěl říct, ale nějak se mi to nedaří formulovat do slov, která bych napsal jako Úvodníček. Omluvte mě, jestli to co bude následovat bude zmatené a neurovnané. Možná vám více řeknu na schůzce, když mě budete provokovat otázkami.

Ve Velikonoční době prožíváme radost z Kristova vzkříšení. Je to víc než radost, ale zároveň i naše poslání. Kristovo vzkříšení musí být obsahem našeho svědectví o Kristu. Jak jsme vlastně na tom? Apoštolát a svědectví o Kristu jsme v poslední době přenechali jen institucionalizované církvi. Pripadá nám, že takové svědectví je úkolem kněží a teologů.

I předávání víry dětem jsme přenechali převážně hierarchii. Spoléháme jen na výuku náboženství na farách nebo ve škole. Mládež je přeci proto taková, protože se neučí náboženství a nikoho se tak nebojí. Strach však ve svědectví o Kristu nemá místo. Bude-li se mládež Boha bát, pak ho nebude hledat, ale bude před ním prchat. Z Boha nemáme mít strach, ale jen bázeň a obdiv. Ve vzkříšení mrtvých není strach, ale naděje. I Petr, když promlouvá k Židům, neděsí. Říká sice, že původce života se zřekli a předali Pilátovi, ale zároveň je omlouvá, že to dělali z nevědomosti. Nehrozí Božími tresty ani pomstou.

Ze vzkříšení z mrtvých a vzkříšení Krista jsme udělali velkou vědu. Ptáme se jak je to možné vstát z mrtvých a jak se vzkříšení jednou vejdou na tuto zemi a tak dále ... Domníváme se, že máme málo vzdělání, abychom o Kristově vzkříšení mluvili. Proto spoléháme na učené teology. Copak jsme zapomněli, že první o vzkříšení mluvili neučení rybáři, řemeslníci, rolníci a otroci? Naše svědectví nemůže a nesmí být odbornou přednáškou, ale svědectvím naší živé víře. Musí z nás sálat radost, že Kristus vstal z mrtvých a že my toho budeme účastni. Nesmí nás rozhodit problémy tohoto světa nebo politická nestabilita. Vždyť Kristus nás

na ně připravil. On neslibuje nespílitelné štěstí a jistoty v tomto světě, jako to dělají politici, když usilují o naše hlasy před volbami. Víme, že se v tomto světě nesmíme zakotvit, protože pomíjí. Je nám jen příležitostí osvědčit se v lásce k Bohu a bližnímu, abychom měli reálnou naději, že budeme mít s Kristem podíl i v Božím království, které nepomíjí a svou krásou a hodnotou převyšuje lidskou fantazii.

o. Prokop

Příkládám **vzkaz sestry Josefy** z nemocnice. Natočil jsem jej na mobil 24. 4., když jsem ji navštívil a udělil jí svátosti:

„Moc na vás na všechny myslím. Žehnám vám. Děkuju vám za všechnu podporu duchovní, hlavně za modlitby. Jsem s vámi a těším se, dá-li Pán Bůh, zase opět na shledání. Pak vám toho povím daleko více. Budu-li mít více síly. Pa!“

Stálá formace

V rámci pavlovského roku probíráme **listy sv. Pavla**

(pozor, opět dochází k časovému posunu):

1) (červen):	Efezským
2) (září):	Filipským a Koloským
3) (listopad):	1. a 2. Tesalonickým
4) (prosinec):	pastorální (1. a 2. Timoteovi, Titovi, Filemonovi)

Z našich pramenů

V této nové rubrice se budou objevovat starší články a statě z naší řadové produkce. **Prosíme čtenáře o upozornění na jakékoli zajímavé věci hodné opětovného zveřejnění.** Dnes jsme využili »Růži dominikánskou, katolický časopis bratrstva růžencového a třetí řehole dominikánské«. Text je užit bez oprav a v tehdejší češtině, jejíž krása snad vynahradí občasnou horší srozumitelnost.

Růže dominikánská, ročník III., říjen a listopad 1889, číslo 6. a 7.

Význam a užívání růže v pohanství a ve křesťanství.

Sebral a vysvětluje Dr. Rudolf Horský.

Stará báje řecká vypravuje, že Zefyr hnal vlnu mořskou ku břehu, z které vynořila se na břeh Afrodita. Kam noha Afrodity pak vstoupila, všude vyrostly keře růžové. Proto byla růže Afroditě posvátnou a Aglaia, jedna ze třech charitek ji provázejících, vždycky nosila sebou v košíčku růže – miláčky Afroditiny.

I křesťanství má pěknou pověst o růži. Vypravuje ji sv. *Basilius Veliký* ve své knize, nadepsané „Hexaëmeron“ dílu pátém, kapitole šesté. Vypravuje totiž, že na rozkaz Boží, v jediném okamžiku povstalo všechno rostlinstvo, se všemi svými znaky a zvláštnostmi, jenom růže při svém stvoření trnů neměla trní, teprve po spáchání hříchu prvotního bylo jí přidáno abychom čichající vůni růže, také na hřích se upamatovali, pro který zlořečena byla země a odsouzena ploditi trní a bodláčí.

Odkud se vzalo jméno „růže“? Naše české slovo „růže“ jest češtině přizpůsobené latinské jméno „rosa“ a toto latinské jméno souvisí s řeckým „rodon“. Sv. *Klement Alexandrinský* ve knize nadepsané „Paidagogos“ II. c. 8 vykládá toto řecké jméno a má za to, že jest utvořeno

z řeckého slova „ododé“ tj. „vůně“, poněvadž prý růže celý proud vůně ze sebe vydává. Řekové pak měli za to, že dle staré pověsti objevila se růže nejprve na ostrově Rhodos a dle jména tohoto ostrova jmenuje prý se růže „rodon“. Této pověsti skoro bychom mohli věřiti, poněvadž lze dějepisně dokázat, že Rhodus byl asi středem, odkud pěstování růže se rozšířilo po celém Řecku a skrze Řecko do Itálie a Persie.

Podivná to věc, že v starých památkách egyptských marně bychom hledali zmínky o růži. Podobně v celém svatém písmu Starého Zákona, pokud se nám zachovalo v hebrejském jazyku, slovo „růže“ nepřichází, ano v žádném semitském nářečí nenajdeme původního významu pro jméno růže. Ani v písni Šalomounově, ve které květena Palestiny hojně se uvádí, růže nikde se nejmenuje a jen v pozdějších aramajsky psaných výkladech čili targumech této písně, nachází se pro jméno „růže“ slovo „uarda“, což ale není nic jiného, než semitické řeči přizpůsobené řecké slovo „rodon“. – Ani Arabové nemají původní význam pro jméno růže, nýbrž užívají slova „uardun“.

Z toho lze souditi, že Hebreové a semité vůbec růže z počátku asi neznali, a že teprve z Řecka se ji naučili znáti. A také skutečně ve svatých knihách Starého Zákona, které se nám v řeckém jazyku dochovaly, činí se zmínka o růži. – V knize Sirach z třetího století před Kr. v kap. 24. přirovnává se Moudrost ke štěpu růžovém v Jerichu. V kapitole 50. líčí se Šimon, syn Oniašův, jako květ růžový ve dnech jarních. V kapitole 39. volá Moudrost: „Slyšte mne synové Boží a pučte jako růže, vsazená u potoků vod.“ Rovněž v knize Moudrosti činí se zmínka o růži.

Co se růže v Jerichu týče, nesmíme si tuto růži představovati podobnou růži naší; nikoliv! Růže Jerišská, latinsky: *anastatica hierichuntica*, ani nepatří do čeledě růžovitých (Rosaceas) nýbrž do řádu křížkokvětých (Cruciferæ). Jest to bylina na pohled nepatrná, nejvýše osm palců vysoká, která hned od kořene v tenounké větvičky se rozvětjuje; květ její jest bílý, drobný, vonný. Když pak odkvete, schoulí se všechny větvičky v jeden chumáč. Svě příjmení „anastatica“, tj. „povstávající“, má od toho, že dá-li se třeba suchá do vody, větvičky dříve schoulené zase se narovnají, lístky osvěží a květ se otevře. – Na tento úkaz narážejí, vypravuje *Salignius Tom. IX. cap. 6.* pověst, že v noci před hodem Božím Vánočním, tedy v noci narození Krista Pána,

všechny růže Jerišské, třeba uschlé se otevírají a zase zavírají, na znamení prý porodu Neposkvrněné Panny Marie.

Odtud snad také to vešlo v obyčej, co vypravuje *Krištof Harant z Polžic* ve svém cestopisu do Svaté Země I. 167., že prý se „tato růže Jerišská vozí do křesťanstva suchá, a mají ji v dobře spravených lékárnách, neboť mezi jinými věcmi ženám dobrá býti má.“

Tolik o růži z Jericha! – V pozdějších dobách, kdy vnucována byla Židům kultura řecká, zvláště v dobách Antiocha Epifana, naučili se Židé znáti také rozkošnictví řecké a s ním i užívání růže při něm. V knize Moudrosti, která napsána byla asi dvě stě let před narozením Páně, volají rozkošníci židovští v 2. kapitole: „drahým vínem naplňme se, ověňčujme se růžemi, prve nežli svadnou“. Tato slova nejsou než variace na slova páte ody veselého básníka řeckého *Anakreonta*, který tam dí: „kvetoucími růžemi ověnění, dejme se do pití!“

Hledíc k užívání růže u Řeků, dovidáme se, že hned v nejstarších dobách znali Řekové tlačiti z růží olej. V 23. zpěvu Illiady vypravuje *Homer*, že Afrodita chránila mrtvolu Trojanského reka Hektora, aby nebyla vydána psům napospas a že pomazala ji olejem růžovým. V pozdějších dobách nescházel růžový olej a růžová masť k natírání těla na žádném toaletním stolku dámy řecké.

Dle *Diosc.* připravili si víno s růžemi a jmenovali takový nápoj „rodites“. Podobně připravovali i zvláštní jídlo z růží, nazvané „rodonia“ čemuž se ostatně pranic nedivím od té doby, co mně samému zde v Čechách kdes předloženy byly k jídlu osmažené růže.

I medicina řecká užívala extraktu s růží, jež míchali s medem a nazývali „rodostakton“.

Jinak užívali Řekové růží do věnců při pohřbech, hodech a různých slavnostech.

Římané, kteří byli květin velmi milovní, spotřebovali mnoho růží k ozdobě chrámů, oltářů a svých síní. „Plena sunt rosarum atria“, síně plné jsou růží, dí *Ovid* v *Metam.* II. 113. Zvláště se jimi zdobili hodující, kladouce si věnce z růží na hlavu, k čemuž užívali ne tak růže stolisté, jež pro svou tíži méně se hodila, jako lehčí miletské, nejvýše dvanáctilisté. Vypravuje to *Plinius* v *Hist. Natur.*

XXI. c. 4. v kap. 8 dokládaje, že až z Indie a ještě ze vzdálenějších krajin vozili růže do Říma a obchodníkům v růžích dobře prý se to vyplácelo. Ovšem že Římané měli také své sady růžové, které se nazývaly „rosarium“.

Zvyku, klásti si při hodech věnce na hlavu, již Tertullian se směje a celým spisem svým, nadepsaným „de corona militis“ hledí odvrátiti křesťany od takového nesmyslného počínání v kap. 5. dokládaje, „že Bůh stvořil květiny pro zrak a čich a kdo na hlavu si je klade, ničeho z nich ani nevidí, ani nečichá“. – Rovněž i sv. *Klement Alexandrinský* haní tento zvyk pohanů věnčiti se při pitkách v Pæd. II. c. 8. – *Minutius Felix* pak, ve svém Octaviu c. 37. lituje pohany, že se krmí a věnčí jako obětní zvířata.

Pozdější luxus římský se pouhým vínkem růžovým na hlavě nespokojil. Boháči římstí měli ve svých jídelnách prolamující se stropy, které k velikému zděšení neznalých toho hostí začaly jim praskati nad hlavami, avšak místo sutin sypal se dolů na hosty déšť růžových lístků. *Ovid* se zálibou o tom vypravuje ve Fast. V 330. sq. Rovněž *Suetonius* v životopisu Nerona kap. 31. o tom se zmiňuje. Císař Heliogabal, známý ohava, dal jednou na hosty sesypati růží v takovém množství, že mnozí, nemohouce se vydrati z této spousty, byli růžemi zasypáni a tak udušeni.

Ověňčování hrobů růžemi bylo též u Římanů obyčejem a jmenovalo se „rosatio“. Spojeno bylo s pitkami, kterýžto pohanský zvyk i mezi křesťany až do 13. století tu tam se udržel.

Hledíc k významu, byla růže u Řeků znakem něžné krásy. Svě bohyňě si představovali růžoprsté, růžolíci, růžolokté, dýchající vůni z růží.

U Římanů byla růže mnohovýznamna. Byla především znamením bezstarostné blaženosti. *Martial* si přeje „in æterna rosa vivere“, t.j. žítí v blahu věčném. *Seneca* praví o člověku, který blaženě jest živ, že leží na růžích, „jacet in rosa“. Naše české rčení: „má na růžích ustláno“, jest z latinského vzato.

Dále byla Římanům znamením lásky. Nejkrásnější jméno, které roztoužený Říman své vyvolené dával, znělo: rosa mea, růže má. Nevěsty vplétaly si do vlasů vínek z růží a ratolestí myrtových. (*Velišský*, „Život Řeků a Římanů“ str. 239.)

Také znamením tajemství byla růže Římanům a my až dosud užíváme římského rčení *sdělití někomu něco* „sub rosa – pod růží“. Římané totiž zavěšovali na strop jídelny růži „convivæ, ut sub ea dicta, tacenda sciant“, aby totiž hosté uměli smlčeti všechno, co se pod touto, nad stolem zavěšenou růží mluvíti bude, aby tedy z domu hostinného klepů nevynášeli. (*Poetæ latini minores VII. 125.*)

Kterak prvotní křesťané užívali růže, o tom nám zprávu podává *Tertullian* ve spisu výše jmenovaném „O věnci bojovníka“ a pak *Minutius Felix* v Octaviu, kap. 38. Tento poslední dí: „Křesťané milují květiny pestré a vonné, zvláště pak lilii a růži. Užíváme jich všelijak; sypeme je na cestu, vážeme v kytice nebo vínky a klademe si je hrdla. Hlav svých nevěncíme, aniž mrtvým dáváme věnce vadnoucí, čekající, že z ruky Boží přijmou věnce nevadnoucí, z květin věčných.“

Naproti tomu dovoluje sv. *Chrysostom* (Hom. 9. de I. ad Tim.) věncení snoubenců neúhonných, na znamení prý vítězství nad žádostivostí, kterou ve stavu svobodném dosaváde přemáhali.

Dle toho soudě, byl růžový vínek znamením neúhonné čistoty. A to snad vedlo svatého *Medarda*, biskupa Noyonského v šestém století k založení slavnosti „královny růžové“ (la rosière). Založil totiž fundaci, aby úroky této fundace každý rok dány byly panně, která v celém úkolí uznána bude za nejctnostnější. Jméno té dívky, kterou hlas lidu takovou uzná, oznámí v kostele, aby každý mohl činiti námitky, kdo je sobě dokázati troufá. Když pak neúhonnost souhlasnou pověstí na jisto postavena byla, vedena jest vyvolená dívka ve slavném průvodě do kostela před oltář, kde kněz jí kladl na hlavu posvěcený věnec z růží a dívka prohlášena jest za královnu růžovou. Podobnou fundaci založil v r. 1795: svob. pán *František ze Sonnenfelsů* na panství Mikulovickém na Moravě.

Prvním křesťanům byla růže také znakem mučnictví. Ku konci osmé epištoly, kterou psal sv. *Cyprian* za pronásledování Deciova, volá: „Ó blahoslavená Církev naše, kterou v těchto dobách krev mučovníků oslavuje! Dříve byla Církev ve skutcích bratří bílá, nyní v krvi mučovníků jest červená; v květinách jejich ani lilie, ani růže neschází.“ – Proto také na náhrobních kamenech mučovníků kolem nápisu vínek růžový se nachází. (*Kraus*, „Christl. Alterthümer“ I. 171.)

Ve svém vidění uzřela sv. *Perpetua* nebe, jako zahradu svěže zelenou, plnou růží převzácné krásy a vůně. I sestoupili čtyři andělé a vedli sv. *Perpetuu* a jejího spolumučeníka sv. *Satura* tou zahradou růžovou, až na místo, kde ve slávě nebeské se nacházeli již dříve umučení křesťané. Viděním tím bylo sv. *Perpetui* a sv. *Saturovi* předpověděno, že cestou červených růží, tj. cestou krvavého umučení dojdou nebeské slávy. A také se tak stalo. Oba byli umučeni v roce 202. (*Ott*, „*Katakombenbuch*“ str. 243.)

A konečně dle náhledu *Rocca* „*Trattato della rosa d'oro*“ jest růže znakem Krista Pána. Zlatá růže, kterou papež světí na neděli „*Lætare*“, znamená Pána Ježíše.

Dnes je růže květinou posvěcenou Rodičce Boží. Celá řada květin Její jméno nese. Poesie křesťanská „zpodírala kvítím“ (Píseň Šal. 2, 5) Pannu Neuposkvrněnou. Měsíc květen jest jejím měsícem (a měsíc říjen také, dle ustanovení papeže Lva XIII. – *Red.*). Miláčkové našich luk mají místy jména, která pocházejí buď od *Ní*, aneb na *Ni* vzpomínají; tak např. tráva *Mariánská* (kolenec rolní), zvoneček *Marianský* (zvonec prostřední), len matky Boží (kavil peřitý), střevíc *Marianský* (střevičník), čepec panenský čili list *Marianský* (vratič balsamový), růže panenská (koukol korunní), plášť panenský (nepatrnc rolní), vlas panenský, slzičky *Panny Marie*. Ale růže a lilie, ona pro svou krásu, tato pro čistotu, více než všechny ostatní, považují se za příznaky Matky Boží. (*Kovář*, „*Cesta kor. prince Rudolfa do zemí svých*“ str. 446.)

Nejkrásnější modlitba pak, kterou sama Panna Maria sv. *Dominiku* rozšiřovati rozkázala – růženec – od růže své jméno má. Latinsky slovo růženec „*rosarium*“, řecky „*rodeia*“. Latinské slovo „*rosarium*“ znamenalo původně růžovou zahradu; v tom smyslu *Vergil* tohoto slova užívá; řecké slovo „*rodeia*“ znamená věnec z růží. Naše české slovo „růženec“ spíše k řeckému významu se kloní, dle něhož by růženec byl vínek, uvitý z růží modliteb. Živý růženec pak by spíše poukazoval na původní význam latinský, dle něhož jednotlivé skupiny členů živého růžence byly by jednotlivými štěpy růžovými, tvořícími růžovou zahradu *Marianskou*.

Předložena mi byla kdysi otázka, proč tato, řekl bych všemohoucí modlitba sv. růžence, od růže své jméno má, proč ne od lilie nevinné, nebo vítězné palmy?

Přemýšlel jsem o tom dlouho a všechno, co jsem dosud o růži řekl, jest vlastně odpovědí na tuto otázku, odpovědí, kterou jasněji chci podati následujícím:

a) Co báje řecká vypravovala o nejkrásnější ženě, vyplnilo se na přsvaté Panně, této nejkrásnější dceři Boha Otce. Duchem Svatým zastíněná, zvolala v prorockém nadšení: „Od této chvíle blahoslavenou mne nazývati budou všichni národové“; a skutečně, kamkoli vstupují přsvaté nohy Její, všude vyrůstají růže, ne růže vadnoucí, nýbrž růže modliteb, jako u věnec ve svatém růženci spojené. Nejsou to vymyšlené charitky, které doprovázejí vznešenou nebes Královnu, nýbrž jsou to nesčetní zástupové vroucích Jejích ctitelův a každý z nich ještě sebou nese miláčky svaté Panny – růže modliteb, každý z nich nosí a modlívá se růženec. Modlitbou Její modlitbou sv. růžence blahoslaví Jí všichni národové.

I křesťanská pověšť, kterou sv. Basil vypravuje, se vyplnila na Ní. Trní hříchu dědičného a hříchův osobních nás oplétá a rozbodává duši naši, jen Rodička Boží jediná jest tou růží stvořenou bez trní bez hříchu dědičného i bez trní hříchův osobních.

Na den Zvěstování Panny Marie roku 1858. klečela u jeskyně Lourdské *Bernadetta* před milostným, nebeským zjevením Rodičky Boží. „Drahá Paní, prosím Vás, kdo jste a jaké jest Vaše jméno?“ prosila Bernadetta.

Zjev měl ruce zbožně sepjaté a obličej jasně ozářený blažeností nekonečnou. Byla to pokora oslavená. Na otázku dívčinu rozepnula ruce, nechavši svitnouti s pravého ramene růženec se zlatou nití a zrný alabastrovými. Pak pozvedši ruce ku věčným končinám, odkud byl sestoupil v týž den Zvěstování božský posel, vroucně je sepjala a pohlížejíc k nebesům s citem nevýslovné vděčnosti pronesla slova:

„Já jsem Neposkvrněné Početí.“

Vyřknuvši ta slova zmizela, a dívka zůstala jakož i množství před pustou skálou sama. (*H. Lassere*, „Bernadetta“ str. 119.)

Sama Královna svatého růžence, Matka Pravdy, o Sobě vydává svědectví, že jest bez hříchu, že jest pravá růže duchovní, růže bez trní, o níž sv. Basil psal.

b) Hledíc *k svatému Písmu*, vztahují svatí Otcové kapitoly 24. ze Siracha, kde se zmínka činí o růži v Jerichu, na Pannu Marii, a Církev svatá položila čtení této kapitoly na některé svátky Mariánské. A v pravdě jest Rodička Boží živá růže Jerišská. Štěp růžový u Jericha jest nepatrný, nízký, ale vydává vůni líbeznou. – Jak nepatrná na pohled, jak nízká před světem byla přesvatá Panna Maria! Kdo si všímal chudé dívky v povrženém Nazaretě! A přece líbezná vůně Jejích ctností vystupovala k nebesům, a Ona uznána hodnou státi se Matkou Spasitelovou. Uschlá jest růže Jerišská v dusivém parnu letním, ale jakmile rosa ji zavlaží, ihned otevírají se lístky i květ. Usýchal mocný druhdy štěp rodu Davidova v dusivém parnu bojův a válek, zdálo se, že uschne růže v Nazaretu, „poněvadž muže nepoznává“ a aj, rosou nebeskou posvěcená, působením Ducha Svatého zastíněná byla Panna přesvatá, a vyšel prut z kořene Jesse, a Růže duchovní vydala nejčistší květ – Spasitele.

Růže Jerišská není z pyšných královen růžokvětých, nýbrž z křížkokvětých. Ač z královského štěpu Davidova, není přece Rodička Boží z pyšných královen tohoto světa, nýbrž jako královna mučeničků jest první z celé řady těch, které Pán křížkem navštívil a všelikým soužením.

c) Hledíc *k výroku sv. Církev*, víme, že Církev sv. schválila Litanie Loretánské, ve kterých Panna Maria nazývá se „Růží duchovní“. Sv. *Alfons* („Herrlich. Mariens“ II. 44.) takto o tomto pojmenování se pronáší: „V písni Šalomounově nazvána jest Marie zahradou zamčenou. „Zahrada zamčená jsi sestro má, nevěsto má!“ Do této zahrady, praví sv. Bernard, vsadil Hospodin všechny květiny, fialku pokory, lilii nevinnosti a růži lásky Boží. Maria proto se nazývá růží, praví *bl. Jordanus*, poněvadž srdce Její rozničeno bylo láskou k Bohu a lidem. Kde nalezneme orodovnici, které by tolik záleželo na naší spáse a která by nás upřímněji milovala? Jen jediná, praví sv. *Augustin*, a to Maria v nebesích má péči o nás.“

Hle! pověst' křesťanská o růži vztahuje se na Ni, Růží Jerišskou jmenuje Ji písmo svaté. Růže duchovní, volá k Ní Církev svatá.

Zkoumejme dále:

d) *symboliku růže*. U Řeků byla růže znakem *něžné krásy*. A kde nalezněš vzácnější krásy, leč na té, o níž Duch Svátý svědectví vydává, „že nejkrásnější jest mezi ženami“ (Píseň Šal. 1,7.)?

U Římanů růže znamenala *lásku*. A kde nalezněš větší lásky leč u Té „Matky krásného milování.“ *Richard* a *S. Victore* dí o Ní, že srdce Její tak vroucí láskou k Bohu plápolalo, že v něm pro žádný poklesek nebylo ani místečka. Duch Její se v pravdě veselil jen v Bohu Spasiteli. *Sv. Bonaventura* dí: „Tak milovala Maria svět, že Syna svého jednorozeného za hříchy světa vydala.“ *A sv. Anselm* dí o Ní, že „anděly převyšuje čistotou a svatě dobrotou.“

Dále byla růže Římanům znamením *tajemství*. Jak tajemná jest Rodička Boží, tato „zahrada zamčená“, „studnice zapečetěná“, „brána východní vždy zavřená a osvětlená!“ Tajemné jest Její neposkrvněné početí, tajemný celý Její blahoslavený život, tajemný její odchod ze světa, tajemné Její nanebevzetí, tajemné její v nebesích oslavení! Proto i v růženec vetkána jsou tajemství, aby v tajemných růžích modlitby uložena byla tajemství našeho vykoupení.

Znakem *blaženosti* byla též růže. A pověz, kdo dosíci může vyšší blaženosti, než Rodička Boží. *Sv. Bernard* praví: „Jestliže oko nevidělo, ucho neslyšelo a na srdce lidské nevstoupilo, co připravil Bůh těm, kteří Ho milují; kdo vypraví, co as připravil Té, jež Ho porodila a která milovala Jej více, než všichni jiní!“ (Serm. in Assumpt. I. c. 4.) Proto volal *sv. František Saleský*: „O nejblahoslavenější Rodičko Boží, která jsi v nejvyšší rajske blaženosti, měj slitování s námi! Tys v plnosti všech rozkoší a my jsme v propasti všelike bída!“

A Rodička Nejblahoslavenější volání svých věrných neoslyší. Vždyť jak *sv. Jan Zlatoústý* dí: „Právě proto stala se Matkou Boží, aby mocnou svou přímluvou zjednala blaženost nešťastným, kteří by nemohli pro množství hříchů svých spasení býti.“ *Sv. Efrem* tak jest proniknut přesvědčením o mocné přímluvě Marie Panny, že ji jmenuje „zámkem rajske brány“ a „klíčem nebeského království“.

Matná, pomíjející, bezcenná byla blaženost Římanů, když odpočívali na růžích. Pravá, věčná, vše přesahující bude

blaženost věrných ctitelů Marie Panny, které tato přesvatá Růže vůní své milosrdné přímlyvy oblaží.

Prvním křesťanům byla růže znamením čistoty. Tak nevinná byla Panna Maria, že o samotě jsouc, i anděla se lekala. „Ach světa Spasiteli!“ diví se sv. František Saleský „sama čistota se bojí anděla v lidské postavě.“ Sv. František jmenuje Pannu Marii čistotou, nespokojuje se s pouhým přídavným jménem „čistotná.“ Tuším, že tak činí asi proto, poněvadž to, co je čisté, může býti poskvrněno, ale čistota nemůže nikdy státi se nečistotou. Pojem andělské čistoty se od Rodičky Boží oddělití nedá. Svrchovaná čistota se vtělila v Marii Panně, čili Maria Panna jest Čistota vtělená. Co růže křesťanům pouze znamenala, Ona křesťanům skutečně jest, totiž vzorem neúhonné čistoty.

Prvním křesťanům byla růže též znamením mučnickví. Jestli pak mučnickům byla růže zasvěcena, čím spíše zasvěcena býti má královně mučnicků, kterou sv. Bonaventura, rozjímaje o Jejímu utrpení, nazývá „ukřížovanou“ a volá „Ukřížovaná počala Ukřížovaného!“

e) Vizme užívání růže! Výše jsme zvěděli, že Řekové připravovali si s růžemi pokrm i nápoj. Při tom vzpomínám si na slova sv. Bernarda, který řekl: „Suchopárná a bez chuti jest mi každá krmě, není-li polita olejem a okořeněna solí nejsladšího jména Ježíš. Jméno Ježíš jest mi vším, hudbou uším, medem ústům, srdci jásosem.“ (Sermo 15. in Cant.) K těmto nadšeným slovům připojuji: Svatý poustevník Honorius praví, že jméno Marie plno jest sladkosti a sv. Antonín Pad., nalézal v něm tutěž líbeznot, která sv. Bernarda při Jménu Ježíš rozněcovala. „Olej vylitý jméno tvé,“ praví Píseň Šal. 1,2. což sv. Bernard na jméno Panny Marie vztahuje. – Hle, Růži duchovní prohlašují světcové za pokrm duchovní.

První křesťané měli v paměti slova sv. Petra, řkoucího: „Neopíjejte se vínem, v němž jest chlípnot, ale naplnění buďte Duchem Svatým, mluvíce sobě vespolek v žalmích a chválách a v písmech duchovních, zpívaje a plesajíce v srdcích svých v Pánu“ (Ef 5, 18-19). Proto při jídle společném hodovali v přesnicích upřímnosti a pravdy. Zatím co pohané ke cti Bakcha nebo Venuše splétali růže u věnc, křesťané nechtějíce se připodobniti tomuto světu, splítali vroucí modlitby a písně v krásný věnec duchovní, ke cti Boží. A poněvadž Spasitel řekl: „Proste

a bude vám dáno“ a dodal „tlucte a bude vám otevřeno“, čímž chtěl říci: nevyplní-li se prosba vaše ihned, volejte opět a opět tím usilovněji, jako byste tloukli na dvěře milosrdenství Božího: proto křesťané své modlitby opakovali, zvláště modlitbu Páně. Svatý Makarius opakoval ji denně třistakrát. Aby pak snadněji počítali, navlékli na šňůru jistý počet kuliček a dle tohoto počtu opakovali modlitbu Páně. To byl věnec modliteb, který křesťané milovali více, než věnec růží při hodech.

V 11. století začalo se k Otčenáši přidávat Zdravas. A tu zcela přirozeně přišlo se na myšlenku, aby k úctě Panny Marie toto andělské pozdravení několikrát se opakovala a z této modlitby spleten byl takto věnec Královně Nebeské. A nebes královně líbil se tento způsob modlitby, že sama ve zvláštním zjevení svatému Dominiku sdělila, jak spořádán a tajemstvími doplněn má být tento věnec duchovní.

Trojí jest dle vidění sv. Dominika růženec: radostný, bolestný a slavný a každý pětkrát po desíti Zdrávasech a po jednom je předcházejícím Otčenáši obsahuje. Tážeš se, proč takto a ne jinak jest růženec spořádán?

I já jsem se tázal na to, a hledal a spolehlivé odpovědi dosud jsem nenašel. Co pak vlastní přemýšlení mi v odpověď podalo, tuto sdílím:

„Kdo chce k Bohu přijíti, musí věřiti, že Bůh jest“, praví sv. apoštol a poněvadž modlitbou blížíme se k Bohu: tož před modlitbou sv. růžence, říkáme „Věřím v Boha.“

Sv. Dominik vyprosil si na Rodičce Boží, aby mu zjevila, jak má bojovati proti rozmáhajícím se hříchům. A Rodička Boží mu zjevila, že modlitbu desátkového růžence. Proč desátkového? – Deset jest Božích přikázání a lidé proti všem desíti hřeší; proto snad přála si Panna Maria, aby desetkrát opakováno bylo pozdravení andělské, kterým zvěstován byl hříšníkům počátek vykoupení. Proti desateru Božímu hřešíce, desetkrát voláme „pros za nás hříšné.“ Pětkrát se opakuje desátek a proč pětkrát? – Nejsme vykoupeni porušitelnými věcmi, zlatem nebo stříbrem, nýbrž drahou krví Beránka Božího, za nás vylitou. A aby tato drahá krev vylita býti mohla na odpuštění hříchů, dal Pán a Spasitel náš na svatém těle svém otevřítí pět pramenů, utrpěl pět Svatých Ran. Na Svatou Krev Kristovu z pěti Ran Jeho za nás

vylitou spoléhající, pětkrát opakují hříšníci proti desateru desátek růžence. V růženci jest Zdrávasů padesáte. Proč padesáte? Padesátého roku bývalo milostivé léto, a my, vyhnaní synové Evy padesátkrát volající za milost', doufáme dojíti milosti, že „obráť k nám své milosrdné oči“ milostivá Panna Maria. Každému z pěti desátků se předkládá Otčenáš. Proč? Aby Pán slyše vlastní slova, tím spíše nás uslyšel. Pět Otčenášů jest v růženci. Proč? Proti pěti církevním příkázáním hřešíce chceme pětkrát opakovanou modlitbou Páně usmířiti Krista, jenž jest neviditelnou hlavou svatě Církve.

Trojí jest růženec, radostný, bolestný a slavný. Proč trojí? Poněvadž od Boha trojjediného odpuštění hříchů doufáme. Pramenem vši *radosti* jest Bůh Otec, „*mužem bolesti*“ nazval Isaiáš Boha Syna, „On mne *oslaví*“, řekl Pán Ježíš o Duchu Svatém.

A konečně:

f) Růže jmenuje se královnou květin. Královnou Nebes jest Panna Maria, královnou modliteb jest Otčenáš a Zdrávas, korunou zázraků jest Vykoupení naše: což tedy divu, že z královské modlitby, ku cti Královny nebes, uvit jest vínek, jemuž dáno jest jméno po královně květin – *sv. růženec!*

Ty, jak se domnívám, jsou příčiny, pro které růženec od růže své jméno má.

Milý čtenáři! Tyto řádky napsal jsem, abych seč mohu, posílil tě v úctě a lásce k Rodičce Boží a k zbožnému trvání na modlitbě Její. A až se budeš modliti tuto všemohoucí modlitbu, jeden desátek, prosím tě, i za mne obětuj!

Prosby o modlitby

a) *obecné (převzato z OPuscula):*

- ... za magistra řádu
- ... za otce provinciála fr. Benedikta OP a bratry zastávající provinční oficia
- ... za naše představené a za Boží pomoc pro všechna důležitá rozhodnutí
- ... za projekt přestavby pražského kláštera
- ... za nová povolání pro všechny větve dominikánské rodiny
- ... za naše bratry a sestry, kteří kdekoli na světě trpí kvůli výkonu své služby
- ... za apoštolské působení v médiích, především na internetu
- ... za projekt křesťanského knihkupectví OLIVA
- ... za nemocné členy, příbuzné a přátele dominikánské rodiny
- ... za uzdravení sestry Imeldy z jirkovského sdružení LSSD
- ... za naše bratry a sestry působící ve školství
- ... za naše bratry studenty ve Francii
- ... za sestry a bratry v Kongu
- ... za rozvoj teologie a křesťanské filosofie na Teologické fakultě v Českých Budějovicích
- ... za Petra Postupu, aby našel zaměstnání

b) *speciální (MS Plzeň):*

- ... za naše zemřelé členy známé i neznámé
- ... za naše nemocné členy
- ... za uzdravení sestry Josefy Zikové
- ... za naše členy, kteří se nemohou dostavovat na společná setkání
- ... za naše členy, kteří s naším MS nejsou v kontaktu
- ... za našeho řádového asistenta otce Prokopa
- ... za farnost v Dobřanech
- ... za bratry v plzeňském konventu
- ... za farnost u Panny Marie Růžencové v Plzni
- ... za farnosti všech našich bratří a sester

Přejeme hojnost Božího požehnání:

Narozeniny

P. Cyprián Suchánek	4.3.1974
Kateřina Keplová	6.3.1940
Jordán Basl	16.3.1969
† Jana Růžena Krausová	21.3.1922
Diana Váňová	24.3.1937
Anna Stará	10.4.1961
Markéta Aulová	15.4.1962

Časné sliby

† Vojtěch Hana	13.3.1992
Zdislava Hlaváčová	5.4.1940
Kateřina Hyláková	29.4.1994

Úmrtí

† Norberta Milena Koulová	6.4.2000
---------------------------	----------

Věčné sliby

Anna Stará	11.3.1994
Inocenc Starý	11.3.1994
† Dominika Olga Krabovská	16.4.1996
† Kolumba Věra Mrázová	16.4.1996
Zdislava Švarcová	17.4.1998

Svátek

† Patrik Antonín Vlasák	17.3.
Josefa Romová	19.3.
Josefa Ziková	19.3.
Anunciáta Pirnerová	25.3.
Klára (Gambacorti) Vídeňská	17.4.
Kateřina (Sienská) Hyláková	29.4.
† Vojtěch Hana	23.4.
Judita Šmolíková	5.5.
Vincenc (z Ferrary) Horáček	5.5.

☺ **ZPRÁVY** ☹

V sobotu 6. června proběhne generální vizitace plzeňského konventu.

Příští schůzka MS bude **2. června** od 16 hod.

DOPISY - informační měsíčník laiků O.P. Vydává Laické sdružení sv. Dominika - Místní sdružení Panny Marie Růžencové, Jiráskovo nám. 30, 301 54 Plzeň; <http://pmr.op.cz>; e-mail: j.horacek@centrum.cz.

Pouze pro vnitřní potřebu. Neprodejně. Odpovědný redaktor Jan Vincenc Horáček.

Příspěvky zasílejte na výše uvedené adresy. Redaktor si vyhrazuje právo příspěvky upravovat a krátit.